

JÖVŐ

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

Fiófizetés 1 óra 4500 lei.
Szindikátusi tagoknak 3500 lei
Vállalatoknak evi 120.000 lei.

Felelős szerkesztő:
PALÁSTI JÓZSEF

Szerkesztőség 20—76
és kiadóhivatal
Telefon: nyomda 20—77

Halál a háborus bűnösökre!

A halálos ítéletek azonnali végrehajtását követeli a közvélemény

BUKAREST. Tegnap délután a Népvédelem rendezésében népgyűlést tartottak a jövőre, ahol több mint 100 ezer ember vett részt. A népgyűlés hatalmas tömege követelte, hogy Antonescu és hazatérő társain azonnal hajtsák végre a Népbírósg hofidos ítéletét. A népgyűlés szónokai, Mediciariu, a Népvédelem elnöke és Bárlea, a háború súlyos rokkantja a tömeg erőteljes jelzése közepén követelték, hogy a háborús főbűnösök halálos ítéletét azonnal hajtsák végre. Ugyanakkor a szónokok közölték a népgyűléssel, hogy a Legfelsőbb Semmitörvényszék elutasította a háborús bűnösök felmentését. A tömeg lelkesen ünnepelte a Népbírósgot és a Legfelsőbb Semmitörvényszéket.

Lemondott a perzsa miniszterelnök

A moszkvai rádió éles bírálata az „iráni-ügy” mesterséges elnyújtásáról

MOSZKVA. A moszkvai rádió hír-magyarozója foglalkozik az „iráni kérdéssel”, amely még mindig a Biztonsági Tanács napirendjén szerepel. A szovjet rádió megállapítja, hogy az „iráni ügyet” annak ellenére sem vették le a napirendről, hogy az illetékes kormányok már két hónappal ezelőtt megállapodtak egymással, a megállapodás következtében a szovjet csapatokat kivonták Irán területéről és erről mindkét kormány hivatalos jelentést adott ki. A moszkvai rádió hirmagyarozója az iráni kérdésnek a Biztonsági Tanács napirendjén való további szerepeltetését erőteljes bírálat tárgyává tette és hangsúlyozza, hogy a szovjet és a perzsa nép békében és barátságban kíván élni egymással.

TEHERAN. A perzsa miniszterelnök benyújtotta lemondását. Az új perzsa kormány megalakítására vonatkozó tárgyalások már folynak Teheránban.

WASHINGTON. Stettinius az USA kormányának a Biztonsági Tanácshoz kiküldött főmegbízottja lemondott tisztségéről. A washingtoni külügyminisztérium ezzel kapcsolatban nem adott ki hivatalos jelentést és Stettinius lemondásának okáról nem hajlandó nyilatkozni. Az a vélemény, hogy a volt külügyminiszter nem ért egyet Truman politikájával.

A frontarcosok jobban tudják!

„Ártalmatlannak” nyilvánítja Francot az angol kormány UNO-főmegbízottja

London és Washington mindent elkövet, hogy ellaposítsa a véreskezű spanyol parancsuralom eltávolítására irányuló nemzetközi kezdeményezést

WASHINGTON. Az Egyesült Államok külügyminiszterének sajtófőnöke ismertette a Madridban lefolyt tárgyalások eredményét. A tárgyalásokon az angol és amerikai nagykövetségek kiküldöttjei kívül résztvett az a bizottság is, amelyet Franco nevezett ki. Megállapodás történt, amelynek értelmében a spanyolországi német tőkeérdekeltségek túlnyomó része haladéktalanul szövetséges ellenőrzés alá kerül. Megállapították ezenkívül a Spanyolországból sürgősen eltávolítandó német személyek névjegyzékét is.

Az USA külügyminiszterembőkülönben 20.000 frontarcos aláírásával beadvány érkezett, amelyben követelik, hogy az Egyesült Államok kormánya szakítsa meg a diplomáciai kapcsolatot Francoval.

WASHINGTON. Caddogan a Biztonsági Tanács angol főmegbízottja levelet intézett a spanyol ügyben kiküldött albizottsághoz, amelyben Franco „ártalmatlanságát” igyekszik bizonyítani és megmenteni igyekszik Franco fasista rendszerét, így többek között „meg-

állapítja”, hogy a spanyol hadsereg csak „védelmi háborúra alkalmas”, támadó hadjáratra nem. A spanyol uránium természetes rendkívül csekély — írja a Biztonsági Tanács albizottságához intézett le-

veleiben Caddogan. **LONDON.** Az angol külügyminisztérium madridi nagykövetsége utján részletes jelentést kapott a spanyol kül és belpolitikai helyzetéről.

„Rögtönítélő bírák” a magyar Népbírósg előtt

Felelniök kell gaztetteikért a fasizmus talláros szálláscsinálóinak

BUDAPEST. A Népbírósg dr. Horváth-tanácsa megkezdte Sallai és Fürst bűnperében halálos ítéletet hozó rögtönítélő „bírósg” tagjai bűnperének tárgyalását. A vádirat kétségkívül megállapítja, hogy Zsitvay Tibor volt igazságügyminiszter, Töreky Géza törvényszéki tanácselnök, Kráczkai Miklós, Méhes Ignác, Paulay Gyula, és Pálffy Elek törvénytelenül jártek el, amikor Sallai és Fürst bűnperét rögtönítélő tárgyalás keretén belül „intézték el” és halálos ítéletet hoztak. A tárgyalás kezdetén a véde-

mindenképpen a tárgyalás elhalasztásához ragaszkodtak, azonban az ügyészi tiszteletöltő Ferenc Tibor ellenzésére a Népbírósg az indítványokat elutasította és a tárgyalás lefolytatását megkezdte. A tárgyalás előreláthatólag két napig tart. A vádlottak, valamikor élet-halál könyörtelen arai akik a híri tisztelet megszegésével cinizmussal küldték börtönbe és halálba az embereket, most gyávan remegve, dőlőva megmentődznek és akarják elhárítani a felelősséget, miközben egy-egy vádlottat, a tárgyalás folyik.

Félreértés ne essék. Az iparcikkek ma is megközelíthetetlenek a legtöbb állandó jövedelmű ember számára. Valami azért mégis történt. Két három héttel az árak feltörekvő higganyoszlópa félreismerhetetlenül megállott. Sokak kifejezéssel élve a piac „ellanyhult”. Azok, akik évek óta hozzászórtak az árkülönbségek könygü jövedelméhez, igyekeznek megőrizni magukat: átmeneti ártapotról van szó. Mások mezőgazdasági munkában elfoglalt paraszt lakosság támogatását említi föl, magyarázat gyománt. Ámbár nehéz elképzelni, hogy ez a szokásos, nyári holtsezon most egyszerre kitáguljon és már április ebejéjét számítódjék. Vannak, akik nagy adókról és növekvő pénzhiányról panaszkodnak. Mindebben lehet igazság, de azért azt sem szabad figyelmen kívül hagyni; hogy kétszer kétféle négy. Semmiestre sem felejtjük el, hogy a háborúnak több, mint egy esztendője vége szakadt, a hadigépezet, mozdítva már nem tünteti el tömtelesen szájában a természetes eredményeit és ezenkívül jó termésre van szükség. Elsősorban termelő országok vagyunk és meggyasztásunk még korán sem emelkedett az ipari államok színvonalára.

Hosszu, hosszú évek állandó és következetes áremelkedés után nehéz még csak elképzelni is az élet újbóli olcsóbbodását. A drágulási folyamat nem mai keletű és még csak nem is a háború szülötte. Bárki jól visszamelegkezhet a kilencszázharmincas évek akkori arányokban feltűnő és jndokollatlannak látszó áremelkedésére. Akkor azért drágult az élet, mert a világ háborúra készült, később azért, mert a háború bekövetkezett. Minden nyersanyag és készru növekvő ritkaságánál arányában nőtt az életköltség is. A háború lefolyása és időtartama legnagyobb részben elképzeléseinket is fölülmúlta. A villámháborúból végtelennek tetsző fölmorzsoló háború lett, amelynek során a nyersanyagpusztítás volt az irányadó jelszó. Románia természeti kincsét végtelennek tetsző nemzeti bontatok szálkították ki az országból. Mindez nagyfokú elszegényedéshez vezetett és nehéz feladatokat rótt a felszabadulás utáni munkához látó demokrata erőkre. Az áruüzérek hada, azok, akik eldugott készleteikből szőrméket szármaltattak, arra számítottak, hogy még hosszú évekig szállítási és ellátási nehézségek szorgálják a gyors meggazdagodást. És csodák csodája, míg egy év alatt helyreállt a vonatkozlekedés, ma már repülőgépjáratot szerbeznek a nagyobb városok között, az elmúlt telet megszüntük éhínség nélkül és az ország ráért a rendes béketermelés útjára. A fekete piac elszámította magát. Nem vette számba a szomszédos nagyhatalmak barátságát és ennek a barátságának kezelhető gesztusait. A visszaadott vagyonok, mozdonyok, hajók, a kölcsönbe adott élelmiszer, a feldolgozás alatt lévő szovjetgyapot — rendkívüli mértékben megyorsították a háborúani talpraállást. Nem vették számba a haladó demokrácia munkamódszerét sem. Ne hitessük magunkat. Máról holnapra még nem lesz tejből és mézből uszó kánaán. A Groza Péter kormány azonban szilárdan elhatározta, hogy véget vet a széles néptömegek kiuzsorázásának. A kormánytámogató politikai pártok választási munkaterve nem káprázatos ígéreteleket tartalmaz, hanem komoly és következetes építőtevékenységet anyagi és szellemi sikon egyaránt. Az áremelkedésben beállott szünet nem jelenti még az olcsóbbodás kezdetét, de mindenesetre izelítől szolgál azok számára, akik a dolgok természetes menetébe nem akarnak belenyugodni.

KORDA ISTVÁN

Elmarad a román-magyar labdarugó mérkőzés

BUKAREST. A Népi Sportszervezet központi vezetősége visszavonta a vasárnapra, június 2-ára tervezett Románia-Magyarország válogatott mérkőzés megrendezését. Ennek következtében egy a vasárnap bükaresti, majd a keddekre Aradra áthelyezett mérkőzés elmarad. A péntek délelőtti Bukarestbe megérkezett magyar válogatott együttes már visszatartott Budapestre.

VASÁRNAP TEMESVÁRON VENDEGSZEREPEL A TEBA CSAPATA

A szomszédos ország csapatával mérkőzött össze aradi labdarugócsapatunk.

Az aradi Teba-gyár labdarugócsapata vasárnap délután Temesváron mérkőzött az ottani Teba együttese ellen. A temesváriak ezen a mérkőzésen megkísérik, hogy revánst vegyenek Aradon elcsenyedett 5:2 arányú vereségükért.

A két Teba-csapat mérkőzése, amely vasárnap délután fél 7 órakor kezdődik az Electrica sporttelepén, a temesvári Teba nagy előkészületeket tesz. Az aradi csapat a szurkolókkal együtt vasárnap külön lépcsőépítményen mutat Temesváron. Bácska szakosztály elnöke Bakai István és Iszák sportvezető kíséretében.

Az aradi gyár asztali tenisz csapata is szerepel vasárnap Temesváron a két gyár közötti sporttalálkozó keretében.

Mit írjak még, hogy a Teba-gyár sportbizottságának ülése, amelyen a Népi Sportszervezet képviselőiben Siclován és Dumbrava voltak részt, a következő vezetőséget választotta:

Sportvezető Iszák Jenő, pénztárnok Bakai Pál, ellenőrök Dreucan Mihály és Raoc Péter, pótlagok Csiki Irén, Kaupér Erzsébet és Markovits Miklós.

A KOLOSVÁRI DERMATA-GYÁR

Labdarugócsapatának képviselői a tegnapi nap folyamán Aradon tartózkodtak és megállapodtak a Sparta vezetőségével két kolosvári mérkőzésre vonatkozóan. A megállapodás értelmében a Sparta június 22-án és 23-án Kolosváron vendégszerel az első napon a Dermata, míg a második napon a Vasas lesz az aradlak ellenfele.

A SZOVJET HÁDSEREG

Aradi futballcsapatunk és az Indragata szombaf délután 6 órakor a Gloria sporttelepen barátságos mérkőzést játszott.

AZ ÁSTRA-GYÁR

Kultur- és sportbizottsága máj 28-án délután 3 órai kezdettel sporttüneményt rendez a gyár területén. A sporttünemény keretében belül görög-római birkózó- és ökölvívóversenyek, valamint tornabemutatók lesznek az Ástra-gyár futballcsapatát pedig az AMFEFA együttesével mérkőzik. A sporttünemény befejezése után a gyár kultúrtermében táncestély lesz.

Royal Mozi

Telefon 19-33

Előadások: 3, 5, 7 és 9-kor a kertben. Vasárnap fél 12-kor matiné Ma, LESLIE HOWARD rendezésével

A fehér hadsereg

(GYENGE NEM)

Az Angyalok a tűzvonalban című film

Raktárhelyiséget keresek

Cimeket a kiadóba.

Niemöller és Canaris

Irtaz Szántó György

1

Ne gondolják, kedves olvasóm, hogy ez valami társaság neve. Eppen ellenkezőleg. Két olyan emberi lélek és embersors között akarok e helyen párhuzamot vonni, amelyek megcáfolják Bolyai híres matematikai tételét. Ez úgy szól, hogy a párhuzamosok a végtelenben találkoznak. Nos, ez a két párhuzamos talán még a végtelenben sem találkozik. Pedig, ha lehet párhuzamot vonni két ember élete között, az öreg Plutarchos módszerével, úgy ez a két emberélet az. Mert mindkettő német tengerészti volt az első világháborúban. Tehát egyazon nevelés, egyazon hivatás. Mindkettő rendkívüli energia, kivételesen dinamikus egyéniség. Mindkettő fanatikus hazafi, példás katona. De lássuk, miért nem találkoztak a végtelenben.

2

Niemöller az első világháborúban parancsnoka volt egy tengeralattjárónak. Bravúros vakmerőséggel operált, az összes „U-Bootok” közül az övé szülyesztette el a legnagyobb tonnatartalmat. A hadvezetés a legmagasabb kitüntetésekkel dekorálta. Amikor a háború a németek vereségével végződött, Niemöller lemondott tiszti rangjáról és beiratkozott a teológiára. Aztán papi pályára lépett és a szószékéről az ígét hirdette. Mi történhetett ebben a lélekben, hogy így egyszerre átugrott a legellenlétebb végletbe? Törés? Nem. Egy megnevelkedő jellem határozottságával vonta le az eseményekből a maga következtetéseit. Az egyik az volt, hogy a német imperializmusnak a legkülönbözőbb körülmények összejátszása folytán el kellett buknia. A másik az, hogy a háború erkölcstelen, mert milliók életét nyeli el Molochként, olyan milliók életét, akik nem is akarnak résztvenni néhány iparmagnás, bankár és politikus érdekében a mészárásban.

Niemöller tehát pap lett, hogy az egyetlen igaz erkölcsei törvényt, a szeretetet szolgálja.

Niemöller már a második első szárnypróbatámasai alkalmával látta, hogy Hitler mögött ott áll nemcsak a német, de a nemzetközi nagytöke is, amely a porosz nagyvezérkar imperialista törekvéseinek segítségével előkészíti a második világháborút. Teljes erővel sikraszóllott ellene és szinte egymagában harcolt a szószékéről a nemzeti szocializmus ellen. Micsém természetesebb, hogy Hitler uralomra jutása idején börtönöztek be elsőnek, majd innen az egyik leborzalmasabb internálótáborba küldték. Hogy ezt bírta, hogy ma is aktív szerepet játszik a politikában, ezt csak nagy lelkierejének köszönheti, amely dialmáskodott a test szenvedésein.

3

Canaris is tengerészt volt az első világháborúban. Cirkálóján az amerikai partokig merészkedett, ott a hajót elfogta egy tengeralattjáró,

tisztjeit és legénységét Sao Paulo kikötőjébe vitte, ott internáltatta. Canaris megszökött a fogságból. Mint fűtő, egy semleges hajón eljutott Spanyolországba, a madridi német konzulátuson jelentkezett, ott beosztották atlasának. Csakhamar a német kémizolgálat egyik legügyesebb embere lett, az admirálisok fontos feladatokkal bízta meg. A háború elvesztésébe nem tudott belenyugodni. A titkos fegyverkezés legelső napjaiban tervet dolgozott ki, amelynek értelmében három különböző ország gyáraiban állították el a tengeralattjárók alkatrészeit, ezeket aztán a kielit rejtett dokkokban állították össze. Canaris „eredme” volt, hogy a második világháborúban a német flotta az „U-Bootok” százával rendelkezett. De Hitler és pártját ő is gyűlölte. Görög származása ellenére a német Junkerek monoklis gögje volt benne. A mikor a vezérkar látta, hogy Hitler katonai diktatúrára romlásba kergeti a „Harmadik Birodalmat”, Canaris is az összeesküvő tábornokok sorába állott. Ekkor már admirális volt, hihetetlen ügyességgel megszervezt kémizolgálatát elismérésül. De Himmler személtartotta. A vezérkar puccsának leleplezésekor Canaris felhasználta hüvelytelséget és egy vándorcirkuszban működött hamis néven. A Gestapo ügynökei rátaláltak, az egyik mutatvány végén öltözékében lőtték agyon.

4

Aki ennek a két regényhősnek élet merné és tudni megírni, talán a század regényét írja meg. Mert ez a regény nemcsak a két világháború és a közbeeső évtizedek történelmi dokumentuma volna, de egyben az a nagy erkölcsei tanulság is, amit ebből a két kalandos életről írónak és olvasónak egyaránt le kell szűrnie. És ez a tanulság: nemcsak önmagunknak tartozunk felelősséggel tetteinkért, hanem egész nemzetünknek, sőt az egész emberiségnek is. Mert ez a két példa bizonyítja, hogy igenis, van szabad akarat, ezért képességeinket nem szabad káros célok érdekében felhasználni. Ha ezt nem támasztjuk alá történelemmel, vagyis a két emberélet, a két háború, a forradalmak, haláltáborok, a gigantikus szellemi és anyagi rombolás megdöbbentő fejezeteivel, úgy ez az erkölcsei tétel csak a moralista kopott frázisa marad. De a történelem vér, acél és aranyesőjében, a pusztítás és építés szemléltetésében élletté válik, mindnyájunk mindennapi életének tragikus és mégis erőtadó, vigasztaló tanulságává.

Forum Mozi

Telefon 20-10.

Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

Az évad legdramatikusabb zenés, énekes filmje

Enekeljen velünk

Amerika legkitünőbb jazzzenekesével Bing Crosby és Gloria Jean-al.

Háromsziget hivatalos megnyitása

2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor. 1-én, szombattól már rendelkezésre áll Arad dolgozó és sportolói részére. Zene, tánc, strand, hideg büfé, hűsítő italok, állandó kompjárát. Személyszállítás a P. Miron Cristea 3. vasárnap 7, 8, 9 órakor Apararea Patriótica II. ker. helyiségében. (2264)

SAVOY MOZI

Ma, aranyéremmel

kitüntetett MAGYAR FILM

Tormay Cecil EMBEREK A KÖVEK KÖZÖTT című regénye nyomán

A HEGYEK LEÁNYA

Főszerepben: Fényes Alice, Nagy István, Dr. Hosszu Zoltán, Greguss Zoltán

FIGYELEM! Előadások pontosan 3, 4.30, 6, 7.30, 9 órakor. Vasár és ünnepnap MATINÉ 10 és fél 12 órakor.

A nagyváradi római katolikus székesegyházi ének- és zenekar a Minorita-templomban

A zene felemelő és tisztító hatása töltötte el azokat, akik a Minorita templomban meghallgatták a nagyváradi római katolikus ének- és zenekart. Amit nyújtottak és ahogy nyújtottak, az ritkán tapasztalt művészetet nyújtott. Örök értékek sora kocka fel a műsorban és az előadott sokfélesége. Bíró László kar-nagy átfogó képességét hirdeti. Kar-nagy, kar-szólisták és zenészek egyaránt tudásuk és művészetük javát adva, hozzájárultak a hallgatóság feledhetetlen élményéhez. Beethoven, Bachot, Mozartot, Haydnt és olyan mély átérzéssel adták, mint amilyen odaadással tolmácsolták Beliczay, Lányi, Cherubini és Szalay műveit. Szívvel, lélekkel muzsikáltak Szalay Elemér dr. (orgona), Mika János (klarinét), Tarján Valéria (orgona) és elsőrangú énekesünk: Czeglédy Ilona, Sándor Edit, Hermann Ius, Szabó Zoltán, Szalay Elemér, Recklenwald Miklós, Baumhoif Konrad és Schel-meczy dr. (X.)

A munkaadó köteles gondoskodni a dolgozók tűzifa-ellátásáról

Tegnap délután az aradi Szaktanács ülésén Lupau János főtitkár heti beszámolójában rámutatott arra, hogy

a Gloria cipőgyárban nagymennyiségű elrejtett ngersanyagot találtak.

A Gloria cipőgyár újabb szabotázs eseményéről jegyzőkönyvet készítettek és azt az illetékes hatóságokhoz eljuttatták. A főtitkár bejelentette, hogy

a szakkivizsgálójainak és az alkalmazottak között felmerült nézeteltéréseket sikerült a Szaktanács közbejöttével elhárítani és a kollektív szerződést a szakkivizsgálókban dolgozó munkásokra is alkalmazták.

Lupau János főtitkár heti beszámolójában rámutatott arra, hogy a munkaadók kötelessége a dolgozók téli tűzifaellátásáról gondoskodni és ezért

legkésőbb június kilencedikéig be kell nyújtaniuk a megyei Ellátásiügyi Felvételhez az alkalmazottak felügyelőségére vonatkozó kimutatót.

A főtitkári beszámoló után több szervezeti ügyet tárgyaltak, majd az ülés véget ért.

— AZ ARADI PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG az érdekeltek tudomására hozza, hogy a minisztérium az üresedésben lévő állásokra július elsőjére kitéve a vizsga határidejét. Kérvények június 15-ig nyújthatók be a pénzügyigazgatóság személyzeti irodájához. A vizsgák színhelye a kerületi felügyelőségek székhelye. Bővebb felvilágosítással a pénzügyigazgatóság személyzeti irodája szolgál (Munkakamara épülete).

— Minden háztulajdonos köteles a bértöbbletről nyilatkozatot adni. Az új lakbértörvény mint ismeretes a béreket különböző kategóriák szerint emelte. Az egyenesadótörvény vonatkozó szakasza értelmében a bérház-tulajdonosok minden olyan esetben kötelesek 30 napon belül a bértöbbletről nyilatkozatot adni, amennyiben a lakativ érték legalább 25 százalékkal emelkedett. Mivel az új lakbértörvény legkisebb béremelése is 100 százalékos, minden bérház-tulajdonos köteles a bértöbbletről valomást tenni az illetékes pénzügyigazgatóságon.

Aradi javaslat a kolozsvári jogügyi értekezleten

Ne maradjon holt betű az igazolt hazatértek jogait visszaadó törvény

Az agrártörvény ellentmondó intézkedéseinek hatálytalansításáról szóló aradi előterjesztést tárgyalják az MNSz. jogász értekezletén

Foglalkozott a Jövő a távollevők (abszentiák) helyzetével és rámutattunk arra az igazságtalanságra, ami a Délerdélyből Északerdélybe távozottakat éri, akik a fasiszmus nemzetiségi üldözése elől menekülve, nem kapnak földet, sőt, azok földjeit is elveszik, akiknek van. A földreform mai állását illetően pontos számok nem állnak rendelkezésre arról, hány embert sújtott ez az intézkedés.

Aradmegyében a Magyar Népi Szövetség tudomása szerint 2900 emberre vonatkozik ez az intézkedés.

Most ülésezik Kolozsvárott a Magyar Népi Bizottság jogászainak együttese, ahol az aradi MNSz részéről Raduly István ügyvéd vesz részt. A kolozsvári értekezlet a fenti kérdésen kívül foglalkozik még a nyelvek között az ugynevezett menekültek helyzetével. Amint arra az aradi beadvány rámutat.

az Antonescu uralom alatt a hírből „detasamentekből sok magyar menekült Magyarországra, ahol — tekintettel arra, hogy politikailag menekültek — nem kötelezheték őket a szovjetellenes háborúban való részvételre.

Jogfosztás és gazdasági elnyomás készítette a magyarság széles rétegeit arra, hogy az Antonescu diktatúra elől meneküljenek. Augusztus 23 után Arad különleges helyzete újabb tragédiáknak vált a szülő oká vá. Már 1944 augusztus 23 után 3 nappal

felszólították a volt Magyar Népönközség tagjait, hogy jelent kezzene a rendőrségnek, ahol cédulát nyomtak kezükbe, hogy rendőri felszólításra 2 óra belüli útra készen kell jelentkezniük.

Olyan hírekkel is megörvendezteték őket a reakciós elemek, hogy a magyarokat Szibériába viszik.

E hírek ellenére a magyarság helyen maradt. A közelgő Vörös Hadsereg elől nemhogy nem menekült el, hanem örömmel várta, tudva, hogy a szovjethaderő jelenléte csak jót hozhat a magyarságnak, az akkori reakciós rendőrséggel és állam gépezettel szemben. Szeptember 13-án zászlósiszben állt a város, de a szovjetszapatok helyett a reakciós magyar hadsereg és hitlerista német egységek nyomultak a városba. E csapatok kivonulásakor számos magyar menekült velük. Miért? Talán a Vörös Haderő elől? Ez lehetetlen, hiszen, aki menekülni akart az megtehette volna ezt augusztus 23 óta, de nemcsak senkisémen menekült, hanem örömmel várta mindenki a felszabadulást, a Vörös Hadsereget. Miért menekültek? Mi elől? Tartottak a román reakció megtorlásától. Hiszen

az akkor még uralmon levő reakciós rendőrség becsületes, közismerten demokrata magyarcokat hurcolt internálótáborba augusztus 23 után, hogy gyűnjék a demokráciát és tizenegy ezer magyar kezében rendőrségi cédulával, felt ülven sorstól.

A reakciós rendőrség és hatóságok elől mintegy 4000 magyar menekült el Aradról és tért haza, illetve szeretne hazatérni. Ezeket a hazatérőket ugynevezett „triádó” (szűrő) bizottság vizsgálja felül. Ha politikai szempontból felülvizsgálták és rendszerben találták őket és átadták az állampolgársági igazoláson, akkor — azt hinné az ember — teljes jogú állampolgárok már. Azok is voltak, de a földreform törvény mást mond.

Ez a törvény az ellenséget

együttműködőnek tekinti az elmenekülteket. Az elmenekülés pusztán ténye tehát egyenlő az együttműködéssel. Hiába mond mást a politikai bizottság, hiába helyezik őket vissza állampolgári jogaikba, a földreformtörvény szerint nem kapnak földet. Akinek pedig ezek közül van földje, attól elveszik, mert így mondja a törvény szövege, bár a bizottság felülvizsgálata mást állapít meg.

Az egyetlen igazságos és a demokráciához méltó megoldás az, hogy a földreformtörvény e szakaszát, amely a menekülés pusztán tényét politikai együttműködésnek minősíti, hatálytalansítsák.

Akit a politikai bizottság pedig jogaiba visszahelyez, az tényleg nyerve el földigénylési jogát, vagy pedig, ha van földje, ne veygék azt el tőle.

Ezeket a javaslatokat tartalmazza Raduly István beadványa, amelyet most tárgyalnak a kolozsvári értekezleten.

Tempó, stílus, rugalmasság és egyéb időszerű dolgok...

írta: KÁROLY SANDOR

Utók a telefonpalota várócsarnokában és várom a felhívott vidéki várost. Kényelmes széles padon ülök. Általában itt minden olyan kényelmes és célszerű. A fényes sima falak, a mozaik-padló, a tetszetős beszédfűlkék, a halványzöld egyenkabátos udvarias kezelők, az egészen olyan nyugatias színezete van. A palotát meg a berendezést amerikaiak építették, akik köztudomás szerint gyakorlati emberek és szeretik, ha a közönség nem bosszankodik, hanem kellemesen érzi magát.

Már másfélórja várakozom, de nem türelmetlenkedem, mert tudom, hogy sok a hivatalos beszélgetés, a voral tatterhelés, kivételes időkötés stb.

Elegáns középkori férfi jön be az ajtón, odalép az üvegfalhoz és szól:

— Parlez vous français?

A kisasszony nem tud franciául, de ez nem baj. Előjön egy másik kisasszony almazöld egyenkabátban és bájos mosollyal közli, hogy beszél franciául és boldog, hogy rendelkezésére állhat. Az ismeretlen ur Bukarestet kéri, a kisasszony finom mosoly kíséretében megígéri, hogy rövidesen behozza, azután elbucszanak. Ismeretlen az leül a padra, zöld kabát leül a kapcsolótáblához.

Néhány perc múlva másik jömegejelenésű férfi nyit be és németül szól be az üvegfalakon. Bocsnatott kér, hogy nem beszél románul, de bécsi osztrák és most van először Romániában. A kisasszony hátraszól, előjön egy másik kisasszony, bájos mosoly, majd rövid német diskurzus és német ur a padra kisasszony a kapcsolótáblához.

Ezután orosz katona jelentkezik és megismétlődik az előbbi jelenet: mosoly, orosz konverzió, pad, kapcsolótábla. Egy darab Amerika... Keep smiling... Mindig mosolyogni... Udvariaság... Körültekintő figyelem a felek iránt... Tempó... Times est money... Go-on... Ez igen! Lokálpatrióta szíven daad a büszkeségtől.

Elsuhanó pillanatokra egy régi kép tolatkzik a szemem elé. 1937-ben adták át rendeltetésének az új telefonpalotát. Magam is ott voltam az ünnepélyes aktuson. Pap szentelte be a falakat, szolgák pezsgőt és szendvicseket hoztak körül, megjelent a Morgan-társaság romániai igazgatója is, egy borotvált arcú ósdt-zsaketben feszengő öreg ur, aki szép beszédet mondott. Néhány mon-

dat-törödéek most hirtelen eszembe jut: — Legyen ez az új telefonépület egyik pillére a civilizációnak... A vékony huzalok nemcsak a városokat kötik össze, hanem az országokat, népeket nemzeteket is...

Ez akkoriban tetszett a jelenlétüknek és szívesen koccintottak vele, eleinte ritkábban, később sűrűben, mert a pezsgőt ingyen szolgálták fel.

Merengésből tipegő öreg bácsi ébreszt fel, aki érdeklődik, hogy hová kell mennie, mert az unokájával akar beszélni, aki Temesváron lakik. Átvesszem a stílust és udvarias mosoly kísérelében odaküldöm az üvegfalhoz.

Ami az ablaknál történik, azt röviden és tömören így foglalhatom össze: Az aggasztón mond valamit, mire a kisasszony is mond valamit. Az öreg elismétli, a kisasszony most már ingerülten válaszol, hogy ő nem ért magyarul és ha akar tőle valamit, úgy beszéljen románul. A telefonálni akaró üzletfél mentegetődik, hogy már hetvenkilenc éves, közel van a sírhoz és ilyen korban bizony nehéz megtanulni egy nyelvet. A kisasszony unottan elnéz jelettel. Nem szólva hátra, nem látva másik kisasszonyt, néncsen mosoly, udvariaság és figyelmesség. A helyzet kínos és fájdó. Ha itt lenne a szakettos amerikai igazgató, bizonyára rosszalban csóválná a fejét.

Egy katonatiszt (ha jól emlékszem őrnagy) segítségére siet a tehetetlen öregembernek, magyarul szól hozzá, kikeresi a temesvári számot és tolmácsol. Különösképpen nem dől össze a palota, az automata készülékek rendszeren működnek, az ég nem sötétül el és a föld forog tovább. Ugylátszik az az öt-hat magyar szó, ami itt elhangozott, nem bolygatta meg a világrendet és az őrnagy alezredesti előléptetését lovagias emberi cselekedete nem fogja károsan befolyásolni.

Bár Aradon kevés francia él, jó ha a telefonközpontban akad, aki beszél ezen a világnyelven. Ez helyes. A németeket különösebben nem szeretik, de mégsem ári ha németül beszélő alkalmazottja is van a Telefonszolgálatnak. Ez is helyes. Oroszul beszélőre mindig nagy szükség van, mert rengeteg az orosz katona Aradon. Ez szintén helyes. Egy intézménynek, amely városközi és nemzetközi forgalmat bonyolít le, rugalmasnak kell lennie.

Ha rugalmas franciához, némethez és oroszhoz, néért nem rugalmas a magyarhoz, amikor a város százezer lakosa közül legalább a fele magyarul beszél. Pitestiben, Ploestiben, Targu-Magurele-n vagy Brailában nem fontos a magyarul értő telefonoskötty, mert ezekben a városokban nem élnek magyarok. De Aradon élnek. Legalább ötvenezen élnek. Ötvenezerért már érdemes tartani valakit, aki ezen a nyelven is ért.

A prefekturán, városkázán, törvényszéken, pénzügyigazgatóságon és hadi-kegészítőnél beszélnek magyarul, pedig ezek zord állami hivatalok. A Telefonszolgálatnál nem beszélnek, pedig ez magánvállalat.

A szakettos öreg amerikai igazgató rosszalban csóválná a fejét, ha itt lenne. De mivel nincsen itt, helyette ötvenezen csóválják rosszalban a fejüket...

Arad dolgozói szép eredménnyel vették fel a harcot az írástudatlanság ellen

„Jobb későn, mint soha”, így szól a francia közmondás. Ez az igazság vonatkozik azokra a felnőttekre is, akik későn fognak hozzá az írás olvasás elsajátításához, Franciaországban is vannak írástudatlanok, de ott lényegesen kisebb a számuk, Mondjuk ki — ha szegyenkezve is — hogy ezen a téren mi vezetünk egész Európában.

A lakosság 60 százaléka nem tud írni olvasni, a legnagyobb része még a nevet sem tudja leírni. Különösen a falvak dolgozói és falvakból a városokba került munkások között sok az analfabéta. Szomorú dolog és mégis magától értetődő, hogy a társadalom legelnyomottabb rétege nem sajátíthatta el az írást-olvasást sem az elmúlt rendszer alatt. Mind ennek a nyomor volt az oka, ez a rendszer a háborút készítette elő és erre jó volt a dolgozó akkor is, ha nem is tudta leírni a nevet és annál jobb volt minél kevesebbet olvasott vagy gondolkozott. A nők pedig — akik közül olyan sok az analfabéta — nem számítottak. Csak verejtékes munkájuk kellett, fiaik pedig ágyútelteknek. A Demokrata Blokk Platform-programjának egyik pontja az analfabétizmus leküzdése, az összlakosság műveltségének színvonalának emelése.

A gyárakban analfabéta tanfolyamokat létesítenek és módot nyújtanak az elemi iskolai tanulmányok kiegészítésére. A CFR-nél az ASTRA-ban a FITA gyárban már vizsgáltak is a tanítványok. A CFR műhelyek vizsgáin 36 munkás vett részt, 24 férfi és 12 nő. Az ASTRA gyár tanfolyamára, amely az elemi iskola I-VII osztályainak kiegészítésére készítette elő a résztvevőket 26-an irakoztak be, de a tanfolyam során számuk 42-re növekedett. Ennek a tanfolyamnak résztvevői — egy tizenöt éves fiút kivéve — 32-42 éves emberek. Az Astra gyár tankönyvet, füzetet, ceruzát, radirgummit bocsát a tanuló vágyó munkások rendelkezésére. A Fita gyárban megtartott kurzuson 18 analfabéta vett részt, ezek közül nyolcan a gyárból, a többiek különböző vállalatokból kerültek ki. Nyolc férfi és 10 nő két hónapon keresztül látogatta a tanfolyamot. Ujabb tanfolyam létesül a Fita gyárban, hogy a sikeresen levizsgázott munkásoknak alkalmuk nyíljon az elemi iskolát elvégezni.

Minden tanfolyam csökkenti az analfabéták számát, egyben emeli az ország kulturáját. A felvilágosító és fasisztizáló politikai első feltétele, hogy az emberek írni és olvasni tudjanak. Ennek külön könnyen válnak a tömegek a sötét babonára és előítéletekre támaszkodó reakciók eszközeivé.

Schlosser Ella dr.

Demokrácia nélkül nincs szabadság

Gyűlések, ujjászervezés, rendezvények: ezekkel a szavakkal jelölhető az MNSz heti munkája. Gyűlések vannak minden kerületben, ahol a vezetőségeket megválasztják, kiegészítik, megmagyarázzák az új munkaköröket, kiválasztják a különböző munkáknak megfelelő embereket. A városi vezetőség a motor megindítja a gépezetet és az egyes kerületek ujjászerveződnék, hogy felrissülve vehessék fel azt a harcot, amelyet az MNSz-nek kell folytatnia a demokrácia kiteljesedéséért, a magyarság egyenjogúságáért.

A buzsaíki szervezet vasárnap délután tisztújító taggyűlést tartott. A városi vezetőség részéről ott volt Geleon József városi alelnök, Kotván Lucia női felelős és Czapos Ferenc ifjúsági felelős.

A szakközvetési jelentésekből kiváglott, milyen nehéz és fáradságos munkát kellett végeznie a régi vezetőségnek Buzsák magyarságáért. Geleon József a szervezeti szabályzat pontos betartására hívta fel a figyelmet, ami nélkül elképzelhetetlen a szervezet helyes működése. Rámutatott arra, hogy a demokráciáért és a magyarság egyenjogúságáért folytatott harc egy és ugyanaz. Demokrácia nélkül nincs egyenjogúság, egyenjogúság nélkül nincs demokrácia. Kotván Lucia a nőkhöz szólt, akiknek legtöbb vesztési valójuk volt a háborúban. Felhívta őket, hogy szilakozzanak ahhoz a háborúhoz, amit a háború ellen indítottak. Czapos Ferenc az ifjakhoz beszélt. Ismertette a brassói határozatot, amely lehetővé teszi, hogy a magyar ifjúság az MNSz keretén belül dolgozhassék, fejlődhessek — politikailag és kulturálisan egyaránt. A magyar ifjúság jogot kapott, most kötelessége élni ezzel a joggal és támogatni a demokratikus törekvéseket, a Groza-kormányt, amely egyenlő jogokat adott minden itt élő népnek és azok teljesítésén öröklik.

Új vonása volt a gyűlésnek a külpolitikai beszámoló, melyet Pántyn József tartott. Az itteni magyarság annyira el volt foglalva eddig saját problémáival, különböző sérelmeivel, hogy aránylag kevés szó esett MNSz gyűléseken külpolitikáról. De ezennél sor kerül erre is. Sor kerül annak bemutatására, milyen az összefüggés a bel- és a külpolitika között, mennyire beágyazott a magyarság sorsa a világpolitikába, mennyire függ az itteni magyarság sorsa a reakció és a demokrácia nemzetközi harcától.

A Mosóczy-telepi szervezet vasárnap gyermekdeputánt rendezett. Megható az a szeretet, amellyel az MNSz egyes kerületei rendezvényekkel színek a sivatari helyzeben lévő magyar tanítóság segítségére. Gyermekünk sorsáról van szó a gyermekpalánták nevelőinek sorsa egyben népünk jövőjének sorsa. Ez a tudat hatotta át ezt a rendezvényt is, ezért felt meg zsúfolásig a terem. Családi kerületi vezető ezt a gondolatot hangsúlyozta megnyitó beszédében. Salamon Klári is a gyermekek érdekében szólt a jelenlévőkhez és a demokrácia támogatására hívta fel a jelenlévőket.

A műsor igaz gyönyörűséget nyújtott. Felmőttek is büszké lehettek volna arra, milyen pompásan megtanulták a kicsik az egyes számokat.

A lélek után a száj is megkapta, ami neki jár. Minden gyermek, akár szerepelt akár nem uzsonnát kapott az MNSz megajándajától, melyet Duponé vezetett. Tanítónők segítettek a rendezvényen.

Miért követeli Amerika közvéleménye a nemzetközi kartellszerződések nyilvánossághozatalát

Amerikai és német kartellek együttműködése a háború alatt

Az Egyesült Államok közvéleménye — többek között a szenátus igazságügyi bizottságán keresztül — egyre határozottabban követeli a nemzetközi kartellszerződések nyilvánosságra hozatalát. Az amerikai sajtó leleplezései bebizonyították, hogy a kartellek tevékenysége nem merült ki abban, hogy hozzájárultak Németország felfegyverzéséhez és akadályozták, hogy a szövetségesek idejekorán felkészülhessenek a háborúra. A kartellek céltudatos politikájának köszönhető, hogy a világháború előtt latin-Amerika országai valóságos "feudális dominiomai" voltak Németországnak, kormányai pedig később egyre jobban hitlerista befolyás alá kerültek. Nagy feltűnést keltett Amerikában az a leleplezés, hogy a Németországot

megszálló amerikai hadsereg tisztjei között jelenleg is sok az olyan személy, akik közvetlen a háború előtt, mint az amerikai nagytőke képviselője szoros összeköttetésben állott a háborúra készülő német nagyparral. A washingtoni képviselőháznak egy napos ülése során 1941. augusztus 14-én mondták ki először, hogy az amerikai ellenőrző bizottságban, amely Németországban működik, sok olyan amerikai van, aki német vállalatokkal szoros összeköttetésben tartott vagy tart fenn jelenleg is. Ezzel kapcsolatban az amerikai sajtó egyrésze felveti azt a kérdést, hogy a német ipar fennmaradásában üzletileg érdekelt személyek kezében elég jó helyen van-e Németország ellenőrzése.

Leleplezések az amerikai szenátusban

A "Mirojava Politika" című szovjet folyóirat legutóbbi száma is foglalkozik ezzel a kérdéssel és megállapítja, hogy a hatalmas amerikai monopóliumok gyakran kötnek olyan nemzetközi megállapodásokat, amelyek a kormány hivatalos politikájával ellentétben állnak. Ezeket a szerződéseket fontosabbnak tartják magukra nézve mint a nemzetközi hivatalos megállapodásokat végrehajtását.

Számos nagy amerikai tröszt búsán háson ellenében az I. G. Farbenindustrie német vegyipari világcéggel olyan megállapodásokat kötött, amelyek értelmében lemondtak több amerikai találmány felhasználásáról, sőt azoknak szabadalmi jogát a német vállalat kezére juttatták. Az amerikai szenátusban nyilvánosságra hozott adatok szerint az amerikai cégek a két világháború között 162 ilyen egyezményt kötöttek az I. G. Farbenindustrie-vel. Többek között a hadviselés szempontjából döntő jelentőségű optikai felszerelések ügyében a jénei Zeiss-cég és a Newyork állambeli Bausch et. Lomb cég

között szerződés jött létre, amely Zeissék számára lehetővé tette, hogy a versaillesi béke kijátszásával Hollandiában Nedinsko néven céget alapítsanak, amely német tőkével optikai készülékeket gyártott.

Az amerikai cég csak az Egyesült Államok piacát tartotta fenn magának, egyébként az egész világpiacot átengedte a Nedinskonak, vagyis a német tőkének. Ennek a következménye volt az, hogy amikor a háború előtt Anglia, Franciaország és szövetségesek megrendelésekkel fordultak az amerikai céghez, akkor ezeket a szövetséges kormányokat a Bausch et. Lomb a Nedinskohoz utasította, amely a német vezetés mellett természetesen hányos optikai készülékekkel látta el az angol és francia hadsereget. Ugyanakkor a kartellszerződés értelmében a Zeiss-cég a háború alatt is rendszeresen megkapta az amerikai cégtől az optikai találmányokra és konstrukciókra vonatkozó részletes leírásokat és az amerikai hadsereg és flotta megrendeléseivel kapcsolatos adatokat.

Együttműködés a hadianyaggyártásban

A hadirepülőgépek, a tankok és a tengeralattjárók szempontjából rendkívül fontos Diesel-motor szabványait a stuttgarteri Bosch társaságtól rendszeresen megkapta a háború alatt is. Amikor az amerikai Bosch fiók a stuttgarteri anyavállalat től engedélyt kért, hogy Angliának és Franciaországnak Diesel-motorokat szállítasson, a német cég megtagadta az engedélyt azzal az indoklással, hogy "ezt a német hatóságok árulásnak tekintik". Előző hasonló esetek egész sorozata került nyilvánosságra az Egyesült Államok képviselőházának és szenátusának tagjaitól összeállított bizottság tárgyalásán akkor, amikor még a bizottság tagjai között

helyet foglalt Truman is, az Egyesült Államok mai elnöke.

A nemzetközi fizetések bankja vezetőségében a háború alatt a német és olasz tőkésék állandó érinkeztést tartottak fenn az amerikai angol és francia tőke képviselőivel. Ugyanígy a "Sořina" hatalmas nemzetközi hadjánd-tröszt 1944 májusában Lisszabonban megtartott vezetőségi értekezletén a nyugati szövetséges országok érdekelt tőkésein kívül megjelentek az I.G. Farbenindustrie, a Reinmetall, a Reehling, Krupp képviselői, amely vállalatok vezetői pedig a háborús főbűnösök listáján szerepelnek.

Aki Franco demokráciaellenes hadjárátát finanszírozta

De megjelent ott Juan Marco, a spanyol nagytőke hírhedt vezéralakja, aki Franco demokráciaellenes hadjárátát finanszírozta. Ennek az értekezletnek főcélja az volt, hogy biztosítsa a német

gazdasági érdekek védelmét arra az esetre, ha a szövetségesek partra szállnak. Az értekezlet el is határozta, hogy a nemzetközi kartellmegállapodásokat tekintet nélkül a háború további alakulására, minden

körülmények közt biztosítani fogja. Érthető, hogy ha az amerikai közvélemény a béke biztosításának fontos előfeltétele gyanánt a nemzetközi kartellmegállapodások nyilvánosságra hozatalát követeli. A világ népének jgouk van tudni arról, hogy a legerősebb tőkés vállalatok nem kötnek-e olyan szerződést egymással, amely a nehezen kivívott békét veszélyezteti.

Unnep a Napközi Otthonban

Megható ünnepség keretében ünnepelték aldozócsütörtököt a Vásárhelyi Janka napközi otthonban. Az MNSz harmadik kerülete kedves módon vendégelte meg a Napközi Otthon 25 kisgyermekét és 26 öregét. Aldozócsütörtökön finom uzsonnát vittek be az otthonba és vidám kis műsorról szórakoztatták a napközi otthon ápoljait. Pintér Istvánné keresetlen szavakkal üdvözlötte rá arra a testvéri kapcsolatra, mely az MNSz minden tagját összefűzi korra való tekintet nélkül. Minden romániai magyar tagja ennek a nagy családnak és mindenkinek kötelessége dolgozni ennek a nagy családnak felvirágoztatásán. Az uzsonna a nőcsoporthoz került és gyűjtötték össze és ezúton mondanak köszönetet mindazoknak, akik ehhez a nemes célhoz adományukkal hozzájárultak.

Nem közlekedhet többé belterületen a szemeteskocsít vontató traktor

Néhány hét óta hatalmas vontató traktor járja az aradi uccákat. A traktor szemetes kocsikat vontat és azzal kelt különös feltűnés a közönség sorában, hogy hatalmas kerekein levő bárdzádi mély nyomokat hagy a szaszfalt-kocsuton, sok helyen pedig meg is rongálják az utakat. Fel merült ennek kapcsán a kérdés: megéri-e a városnak a vontató traktor használata, azt, hogy tönkretegy a közutak burkolatát. Érdeklődésünkre Joanas alpolgármester közölte munkatársunkkal, hogy már más oldalról is kapott a város vezetősége hasonló felszólalást és ezért azonnal megteszi az intézkedést a vontató traktor üzemen kivüli helyezésére és elrendelte azt is, hogy a vontató traktort csak a városon kívüli területeken használják.

Zöldség- és főzelékfélék, szárnyasok és a tojás árának megállapítása

Az árkormánybizottság 1051. számú határozatának értelmében — ami a Hivatalos Lap 1946 május 17-iki 113. számában jelent meg — a kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a zöldségfélék, főzelékek, belföldi gyümölcsök, élő szárnyasok, tojás árát a jövőben a kis- és nagykereskedők, valamint árusók saját felelősségükre számítják ki, az 1945. évi 349. számú törvény 13. és 14. cikkének rendelkezéseit figyelembe véve, a termelők és az összes eladók kötelesek az árakat a törvény rendelkezéseinek pontos beartásával megállapítani, valamint a számla és jegyzék kiállítására az ár-cédulák kiállítására vonatkozó és egyéb ideartozó rendelkezéseket beartani úgy, ahogyan azt a szabotázstörvény előírja.

VASÁRNAP, 1946 JUNIUS 2-ÁN,
délután 4 órakor a ségai állami iskola helyiségében

népgyűlés

amelyen a kormánytálcotó demokrátiikus pártok küldöttéi szólnak fel.
POLGÁROK, SÉGAIAKI! MINÉL NÁGYOBB SZÁMBAN JELENJETEK MEG!

Erzsébet igazgatónö vezetésevel közreműködtek: Kocsikné, Bíró Mária és Juhász Ilse tanítónők. Az MNSz minden társadalmi réteget magában foglal és így minden igaz papnak is alkalma van rá, hogy hívet az MNSz-ben segítse. Jelen is volt a katolikus egyház részéről Győrfi tiszteletadó és a református egyház részéről Pataki lelkész. A protestáns kör vezetősége pedig ingyen bocsátotta a kör helyiségét rendezésre, tekintettel a nemes célra.

Vasárnap a Minorita kultúrházban is a tanítók javára volt előadás. Jövő vasárnap is rendeznek a Minorita kultúrházban szent tárgyú előadást, ugyanilyen célra. Egymást követik ezek a rendezvények, hogy nemsokára más célra is bekapcsolódjunk, jótesszünk, táncoltassunk a magyar ifjak között a városban, a magyarság nagy erőpróbája, népünk sorsdöntő időszaka. Választási célú előadások következnek.

Hirdessen a
"Jövő"-ben

Névjegyzékkel történik a jelölés Minden megye önálló választókerzet 40 ezer lakos választ egy képviselőt

Az igazságszolgáltatás közege örököndek a szavazás rendje és tisztasága felett.

Együttesen gyakorolja a törvényhozó hatalmat az Uralkodó és a Nemzetgyűlés

A fővárosi sajtó érdekes részleteket közöl a választási törvényjavaslatról. A törvényjavaslat megállapítja, hogy

a törvényhozó hatalmat az Uralkodó és a Nemzetgyűlés együttesen gyakorolják.

A képviselőház, amennyiben rendkívüli alkalmakkor nem hívták egybe, évente október 15-én üsszül. A választói korhatár 19 év, a választóhatósági korhatár pedig 23 év férfiak és nők számára egyaránt.

Évente felülvizsgálják a választási névjegyzéket

Ami a választói körzeteket illeti, minden megye külön körzetet alkot és minden negyvenezer lakos után képviselőt választanak. Amennyiben több, mint huszazer létszámú töredék is van, ez egy mandátumtöbbletet jelent.

ennél kisebb töredékeket nem vesznek figyelembe. A választójoggal bíró állampolgárok jegyzékét közösen állítják össze. Ezeket a választói jegyzékeket évente márciusban felülvizsgálják. A választójoggal rendelkező polgárok választói igazolványt kapnak, amely lehetővé teszi a választáson való részvételét.

A választói igazolványokat a község, illetve városkészen állítják ki törvényszéki hírvélő az igazságügyminisztérium által meghatározott nyomtatványokon.

A választói igazolványok állandó jellegűek és csak akkor vesznek érvényüket, ha a szokásos évi felülvizsálat alkalmával tulajdonosát törlik a választói névjegyzékből. Minden választói körzet székhelyén választási iroda létesül a törvényszék épületében.

amely megteszi a szükséges közléseket átveszi a jelöléseket, gondoskodik a választói igazolványok kiállításáról és szétosztásáról, rendőri ellenőrzést gyakorol a választókerzet területén a választások ideje alatt átveszi és elbírálja a választásokkal kapcsolatosan benyújtott panaszokat, összegezi a körzetek választási eredményeit és közléseket tesz a megválasztott képviselők nevével.

A választási iroda élen törvény szerű bíró áll, tanjai pedig a prefektus és polgármester egy-egy megbízottja, illetve ezek helyettesei. Az igazságügyminisztérium mellett központi választási bizottság létesül.

a választásokkal kapcsolatos általános feladatok teljesítésére.

A jelölések és a választás törvényes rendje

A jelöléseket névjegyzék formájában kell benyújtani, ami anynyi nevet tartalmaz, ahány képviselőt a szóbanforgó választókerület megválaszthat.

Ha például Arad megye tíz képviselőt választ, ugy a választáson minden önálló listával résztvevő politikai párt tíz nevből álló jelölőlistával vesz részt. A jelölőlistákat két példányban, a választási irodához kell benyújtani a törvényhozótestületi választás kihirdetésének másodnapján és legkésőbb tíz nappal a választások időpontja előtt.

A választási iroda azonnal dönt a névjegyzék érvényessége fölött. A jelöléseket legelőbb 20 választópolgár ajánlásával kell alátámasztani.

A jelölés visszavonásának, a jelölt

esetleges halálának nincs befolyása a névjegyzékben lévő többi jelölt érvényességére. Az ajánlások utólagos visszavonása sem befolyásolja a jelöltség érvényét.

Több, mint három választókerületben senki nem jelölheti magát és mindenkor csak egy és ugyanannak a politikai pártnak a névjegyzékén.

A fenti előírásoktól való eltérés sem miségi okot jelent.

Amennyiben egy választókerzet választóinak száma túl nagy, a választási iroda új választókerzeteket állapíthat meg, oly módon, hogy minden választókerületnél legfeljebb háromezer választópolgár szavazzon és ott ahol több, mint 500 katonai szolgálatot teljesítő szavazópolgár van, a kaszárnyában is felállítható szavazóurna.

A szavazatok leadása reggel nyolc órakor kezdődik és este 8 óráig

Végző fokon a képviselőház igazolja a mandátumokat

A minden választókerzetből beérkező eredményekből a választási iroda elkészíti a végeredményt és megállapítja az elnyert mandátumokat. Ezután jegyzőkönyv készül, a mely megállapítja az eredményt és kihirdeti a megválasztottakat.

A választási eredményeket végző fokon a képviselőház ellenőrzi. Amennyiben számítási hibákat állapít meg a képviselőház, ezeket kijavítja és a mandátumot jogos birtokosának adja. Ezután a választási végeredményt

Az összes szabadságjogok biztosítékaival és biztosítására készült el az új választási törvényjavaslat

tart. Amennyiben este nyolc órakor még szavazók vannak jelen, akik nem szavaztak, ugy a szavazás megszakítás nélkül tovább folyik, legkésőbb másnap reggel nyolc óráig, amikor a szavazást végkép lezárják.

A választók a lakhelyülről szolgáló megye területén, a részükre kijelölt választókerzetben adják le szavazataikat.

A szavazás felfüggesztését a választókerzet elnöke határozhatja el, de annak időtartama napközben nem lehet több, mint egy óra, éjjel pedig nem haladhatja meg a két órát.

A szavazóurnák, szavazócédulák, pecsétek állandó ellenőrzés alatt maradnak és a választóbizottság tagjai a szavazás időleges felfüggesztése esetén sem hagyhatják el mindannyian egyszerre a szavazóhelyiséget.

közveteszik a Hivatalos Lapban. Az a képviselő, akit több kerületben választottak meg, köteles nyilatkozni arról, hogy melyik kerületet szándékozik képviselni. Amennyiben tíz napon belül ezt a bejelentést nem teszi meg, a képviselőház hátrózza meg, hogy melyik kerületet képviseli. A választási visszavonásokat, vagy hanyagságokat a törvény egy hónapig egy évig terjedő fegyházzal és 100 ezer lejtől 500 ezer lejtig terjedő pénzbüntetéssel sújtja.

Az államvasut új nyári menetrendje

Junius elsején, szombaton a következő új menetrend lép életbe, aradi vonatkozásban, az államvasut vonalain.

Aradról indul:		ARADRA ÉRKEZIK:	
Piskife személy	1.00	Temesvárról személy	1.31
Nagyváradra személy	1.46	Nagyváradról személy	3.05
Temsevárra személy	3.20	Ottlakáról személy	5.51
Pécskára (motor)	5.00	Brádról személy	6.15
Bukarestbe személy	6.43	Radnárol személy	6.20
Nagyváradra személy	6.50	Pécskáról (motor)	6.22
Temesvárra (motor)	6.52	Temesvárról személy	6.32
Pécskára személy	7.00	Kürtősről személy	6.38
Csermőre személy	7.12	Csermőrol személy	6.48
Nyerőre személy	7.30	Nyerőrol személy	7.22
Kürtőre személy	7.20	Pécskáról (motor)	8.20
Brádra (motor)	7.51	Kürtősről személy	9.13
Ottlakára (motor)	8.10	Tövisről személy	9.50
Lökősházára Rapid	10.20	Bukarestből Rapid	10.05
Temesvárra (motor)	12.01	Temesvárról (motor)	10.40
Tövisre személy	13.30	Ottlakáról (motor)	12.47
Pécskára (motor)	13.50	Nyerőrol (motor)	14.05
Kürtőre személy	14.00	Pécskáról (motor)	15.10
Brádra személy	14.11	Nagyváradról személy	15.35
Temesvárra személy	15.50	Temesvárról (motor)	16.15
Nyerőre személy	16.25	Csermőrol (motor)	16.17
Csermőre személy	16.30	Lökősházáról Rapid	16.50
Pécskára (motor)	16.40	Kürtősről személy	17.08
Bukarestbe Rapid	17.05	Pécskáról (motor)	18.00
Temesvárra (motor)	17.12	Kürtősről személy	18.48
Kürtőre személy	17.25	Pécskáról (motor)	19.40
Radnára személy	17.30	Temesvárról (motor)	20.42
Ottlakára személy	17.53	Brádról (motor)	20.58
Pécskára motor	18.20	Bukarestből személy	21.15
Kürtőre személy	21.25	Piskiről személy	22.35

A Bukarestből Kurtőre át külföldre haladó Rapid hétfőn, szerdán és pénteken indul Aradról, míg külfödről kedden, csütörtökön és szombaton érkezik Aradra.

Meghívó

A Napközi Otthon szívesen látja Önt és b. családját Junius hó 2-án, vasárnap délután, délután és este tartandó

majálisra

mely a Str. Episcopiei 22 szám alatti kert, helyiségben lesz megtarva. A vezetőség, Délejtől 10-1-ig „Gyermekmajális”. Meglepetések, gyermekelodás a Napközi Otthon gyermekeinek közreműködésével. Délután 4-től virradatig zene, tánc, táncverseny, szépségverseny, büffet, hideg-meleg vacsora.

Az esperanto tanfolyam ünnepélyes megnyitása

A Kereskedelmi és Iparkamara díszteremben ünnepélyes külsőségek között nyitotta meg Vincze Odön nyelvtanár városunk nyilvános Esperanto-tanfolyamát. Az ünnepi beszédet Botez Mihály görögkeleti lelkész mondta és a béke obajató áthatott beszédében rávilágított a nemzetközi nyelv nélkülözhetetlenségére, amit sorozatos példákkal bizonyított. Hangsúlyozta a nyelv alkotójának, dr. Zamenhof Lajos Lázárnak halhatatlan érdemét és a 40 év óta kultivált nemzetközi nyelv 30 ezer kötetnél is többet létező irodalmát, amelyben a világ összes kultúrnapéinek szellemi szépségei ismeretkékké váltak. Ha a fasiszta háborús örület nem zavarta volna meg a mozgalmat, úgy ma már a legtöbb ember anyanyelve mellett mint második anyanyelvet, a nemzetközi Esperantot beszélné. Botez lelkész köszönőtel mondott Vincze Odön nyelvtanárnak aki az igazi demokrácia szellemében fáradozatlan buzgalommal dícséretes kultúrmmunkát fejtett ki eddig is városunk Esperanto ügyéért.

Vincze Odön nyelvtanár párhuzamos volt a nehezen megtanulható idegen nyelvek és a nagyon könnyen elsajátítható nemzetközi Esperanto nyelv között.

A beszéd elhangzása után a jelenlévők a tanulás időpontjain a csütörtök estét választották. A román anyanyelvű csoport este 6-7-ig és a magyar anyanyelvű csoport negyed 8.46l negyed 9-ig tanul a Kereskedelmi és Iparkamara épületében. Gh. Lazar-ucca 20.

URANIA

Előadások: 3, 5, 7

Ma egy kitűnő nősorl

A légi őrző

A Brit-pátek légi védelme

Corso Mozi

Telefon 23-64

3, 5, 7. Szombat és vasárnap 9. Bársony Rózi, Széke Szakáll

Helyet az öregeknek

Hirdessen a Jövő-ben

és a harmadik MNSz kerület kiegészítő műsora Vasárnap délután 5 órakor a Minorita Kulturházban.

Hogyan hallgassunk zenét?

Hirek

RENDELKEZÉS AZ ÓCSKÁVAS-FORGALOMRÓL. Az aradi kereskedelmi és iparkamara a vállalatok tudomására hozza, hogy a hadügyminisztérium haditermelési igazgatósága elrendelte, az OFNV gyűjtőinek nem utálható bi ócskavasanyag, ha nem rendelkeznek az eljuttatási állami kártyával (SSIS) termelési és hadiipar ellenőrzési igazgatóságának írásbeli engedélyével. Minden esetben 1946 április elseje után kiadott engedély szükséges, április elseje előtt kiadott engedélyek hatálytalanok.

SCHWARZ BELA ZONGORAHANGVERSENYE A KULTURPALOTÁBAN. Az aradi zeneértő közönség élénk érdeklődése mellett tartotta meg első nyilvános zongorahangversenyét Schwarz Béla zongoraművész. Gondosan összeválogatott műsornak első részében Bach-Tausig toccatájával és orgonajugáiban alapos zenei felkészültségről Beethoven Mondschein-szonátájával szépen induló előadást készített. Liszt-számával pedig tehetségének dinamikus adottságairól tett tanúbizonyságot. A műsor második részét Chopin-számok töltötték be. A fiatal művészből hangsúlyozott szívügyének tekintti Chopin szerzeményeit és minden egyes Chopin-számmal szép sikert ért el.

HETIVÁSAR BOROSSEBESBEN. Aradváros vezetősége Borossebes község átírata alapján közli, hogy a községben ismét minden csütörtökön helivásárt rendeznek, amikor is szarvasmarhát lovat és sertést hajtának fel.

AZ ARADI EGYSÉGES FARMUNKÁS Szakszervezet 1946 június 2-án, vasárnap délelőtt fél 10 órára taggyűlést hív össze a szakszervezet Episcopiei uca 34 szám alatti helyiségébe. Napirend: A kollektív szerződés. A tárgysorozat fontosságára való tekintettel a megjelenés kötelező.

HETFNKÉNT HÁROMSZOR 300 GRAMM KENYÉR. Lupuțiu János, az aradmegyei gazdasági hivatal új vezetője megkezdte működését és teljesen újjászervezi a hivatalt, hogy az minél jobban szolgálja a köz érdekeit. Lupuțiu János jelenleg a város és megye kenyérelállítását szervezi és ennek az átszervezésnek köszönhető, hogy már a jövő héten Aradon hetenként háromszor lesz kenyér, 300 gramm kenyéret osztanak személyenként hétfőn, szerdán és szombatonként a város ellátatlan lakossága között a kenyérjegy ellenében.

MUNKÁS MEZEI ÜNNEPSÉG. Az ITA és az Indagrara-gyárak munkásai vasárnap délután 3 órakor nagyszabású mezei ünnepélyt rendeznek az Indagrara-gyár mögötti részen. A rendezőség külön programot készített a munkásműködők közös műsora állították össze. A zenét az ITA és az Indagrara-gyárak zenekarai szolgáltatják. Bizonyos hogy a mezei ünnepély minden tekintetben remekül sikerül.

AZ AMMEFA SAKKCSAPATA VASÁRNAP TEMESVÁROTT VENDÉGSZEREPEL, revansot ad a Lemnarul jakkcsapatának a múlt vasárnap Aradon szenvedett vereségéért. Az aradiak összeállításra a következők: Halic, Simonics, Weisz, Mannheim, Kubick, Szabó, Gulyás, Kovács, Bálint, Péterfy. A vezetőség felkéri a sakkzókákat, hogy vasárnap reggel fél 7 órakor pontosan jelenjenek meg az állomáson.

AZ ARADI VÁROSVEZETŐSÉG KÖZLI, hogy a városi javak felügyelőivel megbízott csatláyon (Serviciul pentru exploatarea bunurilor comunale) megüresedett a C-csoportban egy mezőgazdasági felügyelői állás (administrator agricol). Teljes fizetés 142.000 lej. A szerződéses feltételeket a köztisztviselők statútuma írja elő. Ajánlatok az igazoló iratokkal együtt a városháza iktatójához június 10-ig nyújtandók be.

A RUHÁZATI KISMESTEREK SZERVEZETE felhívja tagjait, hogy hétfőn június 3-án délután 6 órakor fontos gyűlésen jelenjenek meg. A tagok megjelenése kötelező.

AZ ARADVÁROSI FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA

1921 évben végzett növendékeit ezúton hívjuk meg a f. évi június hó 9-én délelőtt 11 órakor az iskola disztermében tartandó 25 éves öreg diák találkozóra. Rendező bizottság.

Visszatértek állampolgársági felülvizsgálata

A visszatértek állampolgársága ügyében péntek délután a politikai bizottság a következő határozatot hozta: Megerősítették az állampolgárságot a következőknek: Kovács István, Kiss Endre, Farkas Károly, Sirko János, Laska Lajos, Bauer Mátyás, Papp István, Matula István, Simonics Elek, Stoll László, Feil László, Ficzek F. Sztilyai Lajos, Dékány Jenő és fel., Sági Andor, Reinhardt Imre, dr. Reinhardt Kálmán, Mészáros Árpád, Kása Mihályné, Friedrich Lajos, Antalfy Géza, Hedwich György, Spierer Márton, Szatmári Jenő, Menráth Lajos, Kirch János, Csomány

I. Boldor Eteleka, Himmel Dezső, Pálmai Zoltán, Vidovenyec A. Buza Gábor, Borza Gábor, Gollent János, Savics Ilés, Csoban Jenő, Kekemen Mátyás, Drostil N. Nussbaum István, Bácskay Jenő, Crista Aurel, Fehér János, Ursu M. Kapi Béla, Zabrowszky József.

Felfüggesztették özv. Szeles Antalné állampolgárságának ügyében a döntést és elfalasztották: Bartha Károly, Szilassy Lajos, Gollent Z. ügyének tárgyalását, mert újabb okiratok szükségesek, míg a többiek elutasították kérelmüket, mert mincsenek beírva az aradi állampolgársági listámba.

A Kommunista Párt bányai tartományi szervezete

(politikai nevelő osztály, tanulmányi és adatgyűjtő kör előadás ciklusának keretében)

TRAIAN MORARU

temesvári tanár érkezik:

Marxtól Leninig és Stalinig

címmel

Az értekezlet időpontja vasárnap június második, színhelye a Kulturpalota nagyterme. Az előadást művészi program egészíti ki, amelynek során Sárbu Persida, Stepan Elisabeta (ITA) és Chirvai Alexandru (Oxigén-gyár) román dalokat énekelnek. Belépés díjmentes.

Ma újra megnyílik

DACIA

étterem kerthelyisége

világvárosi műsor keretében

Sia Jonescu külön sláger számokat ad elő.

A közönséget este 8 órától az Európahírű

„The 12 Swings Boy-s” Jazz zenekar szórakoztatja

Műsor kezdete este 10 órakor

A CFR társasgépkocsik új menetrendje

Június elsejével a CFR autbuszok menetrendje is megváltozott. Jelenleg a következő járatok érvényesek: Arad—Temesvár vonal: Aradról indul reggel 6 órakor, fél kilenckor, fél háromkor és délután 6 órakor, Temesvárra érkezik reggel háromnegyed nyolckor, negyed tizenegyet, este negyed hétkor és háromnegyed hétkor. Temesvárról indul reggel hat órakor, fél kilenckor, fél háromkor és délután öt órakor.

ARAD—NAGYLÁK vonal: Aradról indul délután két órakor és négy órakor, érkezik négy óra tizkor illetve hat óra tizkor, Nagylákról indul reggel fél hatkor és hatkor, Aradra érkezik reggel hét óra negyven perckor, illetve nyolc óra tizkor. A délután két órakor Aradról, illetve a reggel fél hatkor Nagylákról induló járat vasárnap és törvényes ünnepeken nem közlekedik.

ARAD—ZARÁND vonal: délután két órakor indul Aradról és négy óra tiz

perckor érkezik Zaránda. Zarándról reggel fél hatkor indul, Aradra érkezik reggel hét óra negyven perckor.

ARAD—VARSÁND vonal: Aradról indul délután négy órakor, Varsándra érkezik hat óra negyvenkét perckor.

DÉVA—DOBRA vonal: Déváról indul két órakor délután. Érkezik három óra tizenhét perckor. Dobráról indul reggel hatkor, Dévára érkezik hét óra tizenhét perckor.

Az arad—zarándi vonal, az arad—varsándi vonal és a deva—dobra vonal vasárnap és törvényes ünnepeken nem közlekedik.

Eladó egy Tudobac-léle

6 hengeres autómotor

új szisztém, víz burás gáz aparáz.

NITH hegesztő kúhely

A. Muresianu u. 5. 2269

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Arad, Bul. Regina Maria 13.

PRESA DEMOCRATA

Az aradi Szaktanács közleménye

A közelmúltban a lapokban közlemény jelent meg, amely szerint az a munkaadó, aki mindmáig alkalmazottait nem íratta be kantinekba, köteles január 1-ig visszamenőlegesen napi 2500 lej kárterítést fizetni. Az aradi helyi Szaktanács azt a felvilágosítást kapta, hogy a háttérben alaptalan. Az ilyen irányú viták kérdéseket a Szaktanács kiküldöttje útján esetenként vizsgálja felül és az illetékes hatóság elé terjeszti rendezés céljából.

Apróhirdetés

EGY jókarban levő tábori tűzhely, egy női, egy férfi bicikli eladó. Schachter vízvezetékészernél, Matei Corvin uca 7. 5850

KOMBINÁLT szoba 2 epedás recamivel eladó. Megtekinthető 11-2-ig. Gen. Berthelot 6, ap. 6. 5851

MODERN díófa ebédő és egy fűtött tölgy kombinált szoba kárpi-tozva eladó. Cap. Ignat 8. b.

VESZÜNK két üzempékes 60-250 lóerős személystabil. Irásos ajánlatokat az aradi Erdőigazgatóság-hoz a Kulturpalotába kérjük benyújtani. 4635

KERTIGARNITURA eladó. Dua Ba lassa 38. Megtekinthető délután 2-3 óra között.

ELVESZETT fekete esernyő pénteken. Becsületos megtaláló jutalomért adja le a Zwack likörgyárban.

SZŐLÖPERMETEZO öntött vasüst, nagy vasalógézzel és divatretikül eladó. Episcopiei 17.

198 KÖBCENTI DKW motorkerék, pár kifogástalan állapotban eladó. Decilor uca 15. 1-4 között. 4610

KOCA eladó 8 drb. 4 hetes malacal. Virtutea Militara 1. 4618

EGY jókarban lévő „Esex” autó eladó. Crisan uca 3. 4631

GAZDALKODASRA alkalmas házat istállóval bérebe vennék. Magas házbért fizetek. Angyel. Bulv. Reg. Ferdinand 57. 4630

MINDENEST, vagy bejárónőt keresek azonnalra. Bulv. Elisabeta 6. II. emelet. 4629

BUZSAKY ház eladó. gazdalkodásra alkalmas. Lacramiori u. 29. 4628

EGYAJTOS jégsekrény eladó. Bra-tianu u. 7.

Dr. Székely László fogorvos

Episcopiei 2 nyári hónapok alatt rendel: fél 8-tól 2-ig. 2272

Soffört

azonnalra alkalmaz. Flora likörgyár

M.N.Sz. Live

A MOSÓCI-TELEPI MNSz vasárnap délután 4 órakor tartja vezetőség választó taggyűlést a protestáns kör helyiségében. Kérjük férfi és női tagjainkat, hogy teljes számban jelenjenek meg a gyűlésen. Blazsenák Sándor testvér a Kalák szervezete élnöke ezalkalommal megjelenti és beszédet mond, miért is kérjük a Kalák tagjait, valamint azokat akik még eddig nem csatlakoztak a Kalákhoz, hogy jelenjenek meg a gyűlésen.

AZ MNSZ KÖZPONTI IFJUSÁG VEZETŐSÉGE közli tagjaival, hogy vasárnap, június 2-án, jó idő esetén kirándulást rendez a Hármasszigetre. Tájékoztató reggel 7 órakor az alsótemetőnél. Rossz idő esetén délután tánc a Crisan-ucca 5. szám alatt.

VÁROSI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat 6-kor: (2000, 1500, 1000) Két Kapitány. operett. A primadona szerepben Dukász Nusi.

Vasárnap: d. e. 11-kor (2000, 1500, 1000) Munkás előadás Két Kapitány operett.

Vasárnap 3 órakor (rendes helyár) Nyitott ablak. Vidám operett.

Vasárnap 6-kor (általános helyár) Tökéletes szórakozás!